

Julkaisuvapaa 19.11.2007 klo 10.00

Lehdistötiedote 19.11.2007

Suomalaisyrietykset maailmalla – tuottiko pääoma?

Suomalaiset yritykset ovat viimeksi kuluneiden 25 vuoden aikana suunnanneet kasvavan osan resursseistaan ulkomaille yritysostojen muodossa. Suomalaisyhtiöiden ulkomaanyksiköiden kannattavuus kokonaisuutena on ollut koko ajan selvästi heikompi kuin kotimaan yritystoiminnan kannattavuus. Vuosina 1994–2004 oman pääoman tuottoaste suorissa sijoituksissa ulkomaille oli keskimäärin 6 prosenttia, kun se kotimaisessa yrityssektorissa oli 11 prosenttia. Useassa tapauksessa epäonnistuneet suuret yritys-kaupat eivät yksin selitä kannattavuuden eroja.

Lisätietoja

KTM Ritva Pitkänen, puh. 045-639 47 06, e-mail: ritva.pitkanen@kolumbus.fi

Tiedottaja Heikki Taimio, puh. (09) 2535 7349, e-mail: heikki.taimio@labour.fi

Suomalaisyrietysten ulkomaisten suorien sijoitusten tuotosta on tähän asti ollut hyvin vähän tietoa. Ritva Pitkäsen raportissa "Suomalaisyrietykset maailmalla – tuottiko pääoma?" verrataan Suomessa harjoitettavan yritystoiminnan ja suomalaisyritysten ulkomaisten tytäryrietysten kannattavuutta ajanjaksolla 1994–2004. Tutkimus perustuu yritysten tilinpäätösaineistoihin ja Suomen Pankin maksutasetilastoon.

Raportissa pohditaan syitä alhaisempaan tuottoon. Sen takana saattaa olla ostetuista yrityksistä maksetut korkeat hinnat. Ylihintoja ulkomaisista kohteista maksettiin yhteensä noin 16 miljardia euroa. Ylihinnalla tarkoitetaan tässä tasearvon ylittävää hintaa. Raportissa tarkastellaan yritys-kohtaisesti suurimpia suomalaisia yritys-kauppoja, joissa oston kohteena on ollut ulkomainen yritys. Näissä yritys-kaupoissa maksettiin ylihintoja noin 7 miljardia euroa. Tuotto-odotusten pettäessä ylihinnat vähennettiin kuluina. Summan voi hyvin rinnastaa 1990-luvun alun pankkikriisin aiheuttamiin kustannuksiin. Sitä ei voida pitää vain yritysten tai sen osakkeenomistajien tappiona. Kyseessä oli menetetty kansantulo, ja verotulojen menetyks oli lähes kaksi miljardia euroa.

Suuret ylihinnat eivät kuitenkaan yksin selitä kannattavuuden eroja. Syitä voidaan etsiä lisäksi konsernien harjoittamasta voittojen siirrosta eri maiden välillä verotuksen ja voitonjaon kannalta edullisimmalla tavalla. Jos tuottoero johtuu voittojen siirrosta, se viittaa siihen, että Suomi on menestynyt verokilpailussa hyvin. Voittojen siirron määrää ei kuitenkaan voida luotettavasti arvioida. Syynä voivat myös olla erot toimintaolosuhteissa. Suomessa sekä teollisuuden että kaupan alan yritysten kannattavuus on parempi kuin keskeisissä kilpailijamaissa, joten olisi yllättävää, jos suomalaisyritysten ulkomaanyksiköt olisivat tuottaneet paremmin kuin kotimaantoiminta.

Ulkomaantoimintojen tuottoasteissa on suurta vaihtelua. Erityisesti metsäteollisuuden menes-

tys on ollut heikko. Metalliteollisuudessa ulkomaanyksiköt ovat mahdollisesti tuottaneet jopa paremmin kuin kotimaantoiminta. Nokian suuret likvidit sijoitukset kansainvälisille pääomamarkkinoille laskevat metalliteollisuudessa toimialan ulkomaantoimintojen keskimääräistä tuottoa. Palvelualojen huonoon tuottoasteeseen vaikuttavat olennaisesti telealan epäonnistuneet sijoitukset, lähinnä Soneran UMTS-lupakauppa Saksassa. Kaupan toimialan laajeneminen ulkomaille näyttää olleen keskimääräistä kannattavampaa. Kemianteollisuudessa ja muussa teollisuudessa ulkomaanyksiköiden tuottoaste on kotimaanyksiköiden tasolla tai hieman parempi.

Ulkomaille suuntautuneiden suorien sijoitusten motiiveja on perusteltua etsiä muualta kuin paremman tuoton hakemisesta. Syyt ovat strategisia – niillä haetaan markkinavoimaa ja sijaintia kasvavien markkinoiden tuntumassa. On myös mahdollista, että yritysostoilla on pyritty lähinnä yrityksen kasvattamiseen kannattavuuden kustannuksella. ■

Julkaisu

Ritva Pitkänen:

Suomalaisyrietykset maailmalla – tuottiko pääoma? Suomalaisyrietysten ulkomaanyksiköiden kannattavuus vuosina 1994–2004

*Palkansaajien tutkimuslaitos,
Raportteja 12, Helsinki 2007*

ISBN 978-952-209-049-2

ISSN 1795-2832

Tilaukset

Irmeli Honka

puh. (09) 2535 7338, fax (09) 2535 7332

e-mail: Irmeli.Honka@labour.fi

Tilauhinta: 13,50 €